

**FA 2/2021****INFORMACJE I KOMENTARZE***PIOTR WOJTULEK, JUSTYNA PŁOTKA-WASYLKA*

SAMORZĄDY I NAUKA

Finansowanie nauki w Polsce powinno dążyć do modelu, w którym są trzy źródła funduszy dla nauki: budżet centralny, budżety samorządów terytorialnych oraz przedsiębiorców. Obecnie zwłaszcza trzecie ze źródeł jest relatywnie słabo zaangażowane w rozwój nauki, być może jest to związane częściowo ze zbyt dużą dominacją budżetu centralnego w finansowaniu naszej nauki. Z kolei dla samorządów wojewódzkich inwestycje w uczelnie powinny być jednym ze sposobów budowania wysokiej pozycji regionów. W nowej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, w której jednym z priorytetów jest rozwój sektora B+R, samorządy będą miały liczne instrumenty do wsparcia w tym zakresie.

Wśród możliwych inicjatyw zwiększających zaangażowanie samorządów wojewódzkich są inwestycje w badania aparaturowe, finansowanie przez marszałków nagród dla wyróżniających się młodych naukowców czy konkursy na projekty badawcze dla doktorantów. Pomysłem może być też „samorządowa odpowiedź” na Regionalną Inicjatywę Doskonałości (RID), np. pod nazwą Regionalne Centra Doskonałości (RCD). Byłyby to grupy badawcze, których liderów oraz cele wskazywałyby uczelnie. W ramach konkursu na RCD samorządy wojewódzkie decydowałyby, ile nowych grup może powstać w danym okresie wraz z określonymi obszarami tematycznymi (np. inżynieria środowiska, gospodarka obiegu zamkniętego, nowe leki/materiały funkcjonalne). Obszary te zależne byłyby od zapotrzebowania na rozwój określonego segmentu nauki w danym województwie (np. konieczność rozwijania biotechnologii). Przedmiotami finansowania w konkursie na RCD mogłyby być: rozwój kapitału ludzkiego w postaci środków na zatrudnienie kadry badawczej, inwestycje aparaturowe, środki o charakterze statutowym na rozruch badań naukowych.

O możliwościach większego zdecentralizowania finansowania nauki w Polsce dyskutowali

uczestnicy ostatniej debaty zorganizowanej przez Radę Młodych Naukowców kadencji 2017-2021. Przedstawiciele samorządów wyrażali obawę co do przeniesienia w najbliższej perspektywie finansowej UE części pomocy wynikającej z polityki spójności na poziom krajowy, co może przyczynić się do zmniejszenia inwestycji samorządowych w obszarze nauki. Wskazywali na problem wkładów własnych uczelni w inwestycje, które mogłyby być realizowane przy wsparciu samorządu lub funduszy europejskich. Proponowali rozwiązanie w postaci kontraktu sektorowego, w którym strona rządowa zobowiązałaby się do zapewnienia pewnych środków, które byłyby skierowane do uczelni na ten cel. Za niepokojące uznano także zjawisko drenażu mózgow, które najsilniej akcentowali samorządowcy z Pomorza, deklarując jednocześnie prace nad programami przeciwdziałającymi odpływowi kadry naukowej z regionu w nowej strategii województwa.

Piotr Wojtulek, Justyna Płotka-Wasyłka

[← WRÓĆ](#)

PARTNERZY



FORUM
AKADEMICKIE

[KONTAKT](#) [PROMOCJA](#) [WYDAWCA](#) [FORUM AKADEMICKIE](#) [FORUM KSIĄŻKI](#)
[REGULAMIN E-PRENUMERATY](#) [POLITYKA PRYWATNOŚCI](#)

© FUNDACJA FORUM AKADEMICKIE PROJEKT I REALIZACJA RSO.PL